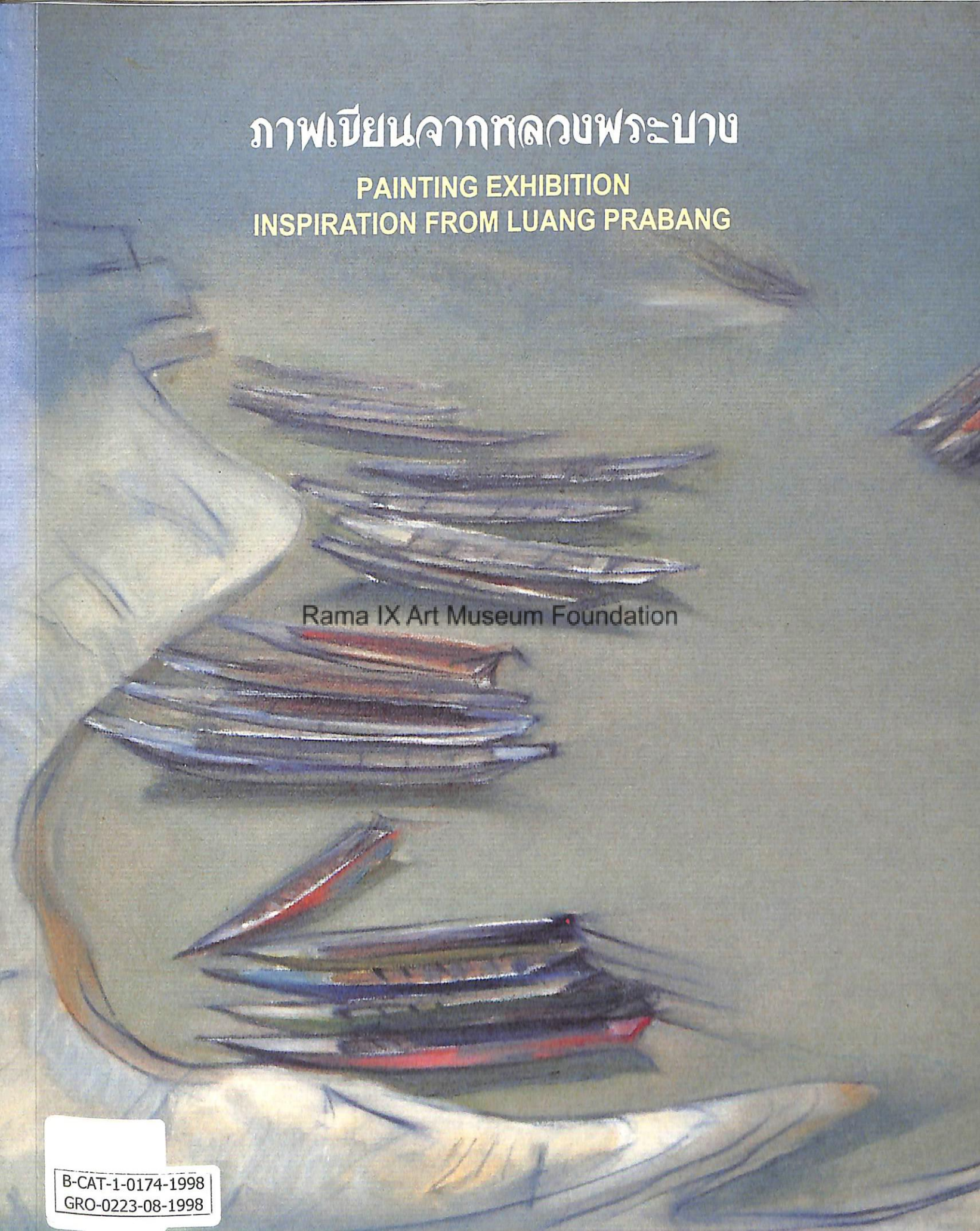

ภาพเขียนจากทลวงพระบาท

PAINTING EXHIBITION
INSPIRATION FROM LUANG PRABANG

Rama IX Art Museum Foundation

B-CAT-1-0174-1998
GRO-0223-08-1998

ภาพเขียนจากทลวงพระบาท

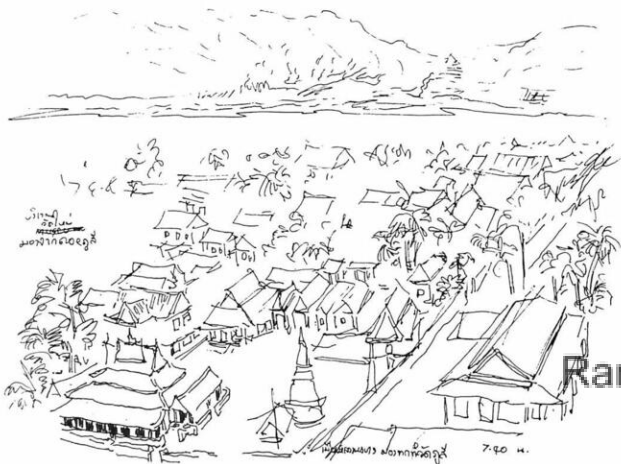
Rama IX Art Museum Foundation

Painting Exhibition INSPIRATION FROM LUANG PRABANG

ณ หอศิลปวัฒนธรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร วังท่าพระ กรุงเทพมหานคร
10 - 21 สิงหาคม 2541

at The Gallery of The Faculty of Painting, Sculpture & Graphic Arts,
Silpakorn University, Bangkok, Thailand
August 10 - 21, 1998

นิทรรศการภาพเขียนจากหลวงพระบาง

Painting Exhibition : Inspiration from Luang Prabang

บรรณาธิการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไชต์ มุกตานันท์
จัดทำรูปเล่ม นายยุทธศักดิ์ รัตนปัญญา
แยกสีและพิมพ์ สมใจการพิมพ์ โทร 424-9888
จำนวนพิมพ์ 1,500 เล่ม
พิมพ์ สิงหาคม 2541

จัดพิมพ์โดย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

สาร

นายกสภามหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ได้นำเสนอโครงการศิลปะร่วมสมัยอยู่เสมอ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการสร้างสรรค์การจัดนิทรรศการ การอบรมและการสัมมนาทางทัศนศิลป์ อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและวงการศิลปะได้นำไปเป็นเนื้อหาในการเรียนรู้และเสริมสร้างประสบการณ์แก่ ชุมชนในเรื่องศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรม “โครงการภาพเขียนเมืองหลวงพระบาง” ของคณะจิตรกรรมฯ ในครั้งนี้เป็น กิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีการร่วมมือของสถาบันในชาติและระหว่างชาติในเอเชีย ซึ่งถือเป็นนิมิตหมายที่ดี ทั้งองค์กรและสถาบันทางศิลปะมีการรับผิดชอบต่อสังคมมากกว่าการให้ความรู้ด้านการศึกษาแต่เพียงส่วนเดียว

การที่คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ร่วม เดินทางไปเพื่อศึกษาวัฒนธรรมในประเทศลาว โดยการประสานงานของโรงเรียนวิจิตรศิลป์ แห่งเมืองหลวงพระบาง ทำให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่สำคัญ และเป็นเรื่องน่าชื่นชมยิ่งที่ได้นำสิ่งที่เรียนรู้กลับมาเสนอเป็นงานศิลปกรรมแก่สาธารณชน

ขออวยพรให้การจติดนิทรรศการ “โครงการภาพเขียนเมืองหลวงพระบาง” ประสบความสำเร็จตามจุดหมาย และในการนำเงินทุนจากการจัดงานไปสู่ความร่วมมือเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการศึกษาศิลปะใน 3 องค์กร ย่อมเป็นสาระที่จะทำให้มีการพัฒนาและการประสานความร่วมมืออันน่าชมเชยยิ่ง ขอให้ผู้ที่ร่วมกันจัดกิจกรรมครั้งนี้มีกำลังใจที่จะปฏิบัติงานให้ลุล่วงในทุกประการ

(ดร.ชุมพล พรประภา)

นายกสภามหาวิทยาลัยศิลปากร

สาร อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

ภายใต้โลกไร้พรมแดนในปัจจุบัน สถาบันการศึกษาที่มีการร่วมมือเกิดขึ้นอยู่หลายครั้ง ทั้งเรื่องการศึกษาและการให้บริการทางวิชาการต่อสังคม

มหาวิทยาลัยศิลปากร ในปี พ.ศ. 2541 เป็นสถาบันศิลปะที่ก่อตั้งมาตั้งแต่ 55 ปี จึงถือว่าการดำเนินการทางด้านศิลปะที่ยาวนาน มีการรับผิดชอบการศึกษาศิลปะและ ผลิตศิลปินออกไปรับใช้ชาติบ้านเมืองในสาขาศิลปะต่างๆ ดังจะเห็นได้จากผลงานสร้างสรรค์ของเหล่าศิลปิน นักออกแบบ ที่ปรากฏอยู่ทั่วไป

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มีหน้าที่ส่งเสริมสังคมในการแสดงศิลปะและจัดกิจกรรมทางด้านวิชาการศิลปะเพื่อเผยแพร่ทางด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีความก้าวหน้า ดังนั้นเมื่อโลกไร้พรมแดน การเปิดโครงการเพื่อร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมของคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับโรงเรียนวิจิตรศิลป์ สถาบันศิลปะในประเทศลาว เพื่อการพัฒนางานศิลปะร่วมสมัย จึงเป็นอีกโครงการหนึ่งที่ควรส่งเสริมและสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

ดิฉันขออวยพรให้การจัดกิจกรรมครั้งนี้ประสบความสำเร็จตามที่คณะทำงานได้ตั้งเป้าหมายไว้ ขอขอบคุณหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนที่ได้ร่วมกันสนับสนุนการรจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และขอให้ศิลปินคณาจารย์และนักศึกษาที่ร่วมในโครงการนี้ประสบแต่ความสุขความเจริญตลอดไป

(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริใจ บุรณสมภพ)
อธิการบดีมหาวิทยาลัยศิลปากร

สาร คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

กลุ่มประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีรากฐานทางวัฒนธรรมที่ยาวนาน และมีลักษณะเฉพาะตัวที่น่าสนใจ ดังจะเห็นได้จากผลงานศิลปะและขนบธรรมเนียมประเพณีที่ปรากฏอยู่จนถึงปัจจุบัน

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ได้ร่วมมือกับคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในการจัดกิจกรรมทางศิลปะหลายครั้งหลายโครงการด้วยกัน ในแต่ละครั้งนั้นต่างมีประเด็นสำคัญแตกต่างกันไป อาทิเช่น โครงการจัดสัมมนาศิลปะในระดับชาติ โครงการศิลปะร่วมสมัยของ 4 สถาบันไทย-เวียดนาม และในครั้งนี้นั้น คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เริ่มโครงการประสานงานกับโรงเรียนวิจิตรศิลป์ และกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมของประเทศลาว ในการร่วมมือกันเพื่อวิจัยงานศิลปะที่เกิดขึ้นในล้านนาและอิทธิพลที่เกิดขึ้นของผลงานศิลปกรรมระหว่างประเทศไทยและประเทศลาว

สำหรับ “โครงการเขียนภาพเมืองหลวงพระบาง” เป็นงานต่อเนื่องที่จัดขึ้นเพื่อจะให้เกิดผลต่อความร่วมมือของสถาบันสอนศิลปะทั้ง 3 สถาบันทั้งในประเทศลาวและประเทศไทยเพื่อการแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ การอนุรักษ์ และดูแลรักษามรดกทางวัฒนธรรมอันดีงามให้เกิดขึ้นมีประโยชน์ต่อสังคมโดยรวม

คณะจิตรกรรมฯ หวังว่าการร่วมมือเพื่อจัดการแสดงผลงานของศิลปิน คณาจารย์ และนักศึกษาครั้งนี้ คงจะเชื่อมโยงประสานจากหอศิลป์คณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร ไปสู่หอศิลป์คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ต่อไป ตามเจตนาที่สถาบันทั้ง 3 ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ และขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ดำเนินงานให้กิจกรรมครั้งนี้ลุล่วงโดยสมบูรณ์

(อาจารย์นันทิพรรัตน์ จันทนะผะลิน)
คณบดีคณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์

สาร

คนบัตินะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ความร่วมมือด้านศิลปวัฒนธรรมระหว่างไทย-ลาว มีมานานหลายปี โดยเฉพาะเมื่อปี 2537 สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติได้สนับสนุนทุนเพื่อความร่วมมือทางวิชาการระหว่างคณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม สปป.ลาว โดยมีกิจกรรมการสัมมนาร่วมกันเรื่อง “การอนุรักษ์โบราณสถานและเมืองเปรียบเทียบกับเมืองหลวงพระบาง และเชียงใหม่” และในปี 2538 ก็ได้จัดสัมมนาอีกในหัวข้อเดิม แต่ได้ขยายผลไปถึงรายละเอียด เช่น งานจิตรกรรม งานหัตถกรรม ผังเมืองและการอนุรักษ์ ในปี 2538 อีกเช่นกันที่สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำนครเวียงจันทน์ได้หาทุนสนับสนุนให้ สปป.ลาว ได้อนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนังวัดป่าอวก เมืองหลวงพระบาง คณะจิตรศิลป์ก็ได้ให้ความร่วมมือกับกรมศิลปากรมอบเจ้าหน้าที่จาก สปป.ลาว และให้คำปรึกษาการอนุรักษ์จิตรกรรมฝาผนังวัดป่าอวก หลวงพระบางจนงานเสร็จสมบูรณ์ในปี 2540

และในปี 2541 เดือนมีนาคม คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ร่วมมือกับคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร จัดโครงการภาพเขียน Landscape เมืองหลวงพระบางขึ้น และนี่คือผลงานการบันทึกภาพความประทับใจของศิลปินจากความงดงามของเมืองเก่าแก่ หากเป็นไปได้ว่าการจำหน่ายผลงานส่วนหนึ่งจะได้กลับไปช่วยเหลือโรงเรียนจิตรตะก่า เมืองหลวงพระบางที่นักศึกษาค่อนข้างขาดแคลนอุปกรณ์ และมีความขัดสนจะเป็นสิ่งที่ดีมาก)

รองศาสตราจารย์พงศ์เดช ไชยคุตร

คนบัตินะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำนำ

โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบันศิลปะทั้งในประเทศและต่างประเทศ ก่อตัวเป็นรูปธรรมชัดเจนขึ้นตามลำดับ ทั้งการค้นคว้าทางวิชาการและการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม สิ่งที่เกิดขึ้นนี้นับเป็นมิติใหม่ในวงการศิลปะร่วมสมัยที่น่าชื่นชมยินดียิ่งเพราะจากจุดเริ่มต้นทางศิลปวัฒนธรรมจะพัฒนาไปสู่ความร่วมมืออื่น ๆ ต่อไป

ศิลปิน ครูอาจารย์ และนักศึกษาศิลปะ เป็นกลุ่มบุคคลในวงการศิลปะซึ่งมีบทบาทและความเคลื่อนไหวแตกต่างกันไปตามหน้าที่ กลุ่มคนเหล่านี้เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนางานศิลปะให้เจริญและเป็นผู้เกี่ยวข้องกับสังคมในหลายรูปแบบ ดังนั้นการนำเอาศิลปิน ครูอาจารย์ และนักศึกษาศิลปะ มาร่วมโครงการศิลปะ เรียนรู้ซึ่งกันและกัน และทำกิจกรรมในระดับนานาชาติ ย่อมเป็นสาระประโยชน์ที่จะก่อให้เกิดวิสัยทัศน์ใหม่

โครงการเขียนภาพเมืองหลวงพระบาง เป็นจุดเริ่มต้นคณะจิตรกรรมประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร และคณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จัดทำขึ้นเพื่อเหตุผลดังกล่าวข้างต้น

ข้อสรุปที่ได้จากช่วงระยะเวลาที่ศิลปิน คณะอาจารย์ นักศึกษากว่า 30 คน ไปร่วมโครงการนั้น มีข้อน่าสนใจเกิดขึ้นหลายประการ อาทิเช่น ข้อมูลการศึกษางานจิตรกรรมฝาผนังพระพุทธรูป และสถาปัตยกรรม ที่ได้เห็นในบริเวณเมืองหลวงพระบาง ซึ่งมีลักษณะศิลปกรรมเชื่อมโยงกับประเทศไทย อันเป็นลักษณะของชนชาติทางเอเชียที่อยู่ใกล้เคียงกัน และมีหลาย ๆ อย่างที่มีความกลมกลืนประสานกัน โดยเฉพาะภูมิประเทศและวิถีชีวิตความเป็นอยู่

คณะผู้ร่วมโครงการเก็บความบันดาลใจจากหลาย ๆ ส่วนที่ประทับใจ บางคนบันทึกข้อมูลจากสิ่งที่พบเห็นด้วยการเลกต์วาดเป็นภาพลายเส้น และมีศิลปินบางคนใช้วิธีบันทึกด้วยการถ่ายภาพ และก็มีอีกหลายคนที่ปฏิบัติงานจริงด้วยการสร้างงานจิตรกรรม

โครงการต่อเนื่องที่เกิดขึ้นก็คือ การนำผลงาน ข้อมูล ภาพร่าง และงานสำเร็จมาเสนอให้สังคมได้รับทราบและได้เห็นสิ่งที่กลุ่มศิลปินไปสร้างสรรค์กันมา โดยการจัดแสดง **ภาพเขียนจากหลวงพระบาง** ขึ้น ณ หอศิลป์คณะจิตรกรรมฯ และหอศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมีจุดประสงค์สำคัญที่จะเผยแพร่งานศิลปะทั้งภาพร่าง งานบันทึก ภาพถ่าย ภาพวาด และงานสร้างสรรค์ที่ทำต่อเนื่องเพิ่มเติมจากความบันดาลใจที่ได้รับมา จุดประสงค์อีกประการคือ คณะจิตรกรรมฯ และคณะจิตรศิลป์ กำหนดนโยบายในการสร้างความร่วมมือกับสถาบันศิลปะในภูมิภาคเอเชีย เพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมศิลปะขยายผลนิทรรศการหรือโครงการทางวิชาการศิลปะอื่น ๆ ต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิโชค มุกดามณี

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

นิทรรศการเขียนภาพเมืองหลวงพระบางของ
มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และโรงเรียนวิจิตรถ้ำแห่งชาติ ประเทศลาว
เพื่อจัดหาทุนพัฒนาการศึกษาศิลปะและงานศิลปะร่วมสมัย ของ 3 สถาบัน

1. ชื่อนิทรรศการ

เขียนภาพเมืองหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

2. ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ
โรงเรียนวิจิตรถ้ำแห่งชาติ เมืองหลวงพระบาง ประเทศ สปป.ลาว

3. ระยะเวลาการดำเนินการ

ระหว่างวันที่ 10-21 สิงหาคม 2541 ณ หอศิลป์คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
และ ณ หอศิลป์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2542

4. หลักการและเหตุผล

ความเป็นมา

เมืองหลวงพระบาง ประเทศ สปป.ลาว เป็นเมืองหลวงที่เก่าแก่ มีสภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือของ
ประเทศ สปป.ลาว ปัจจุบันมีประชากร ประมาณ 4.5 ล้านคน สภาพภูมิศาสตร์ที่ตั้งของเมืองหลวงพระบาง ประเทศ
สปป.ลาว ส่วนใหญ่มีอาณาเขตบริเวณที่มีเทือกเขาล้อมรอบ มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นเลือดใหญ่ในการหล่อเลี้ยงประชากร
ภายในประเทศ มีเขื่อนแม่น้ำจันทน์ เป็นแหล่งที่ผลิตกระแสไฟฟ้าภายในประเทศ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ
เกษตรกรรมและอาชีพหัตถกรรม สิ่งถักทอ จักสาน และประกอบอาชีพการค้าขาย ครอบครองการปกครองของประเทศ
สปป.ลาว ปกครองด้วยระบอบสังคมนิยม เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2540 เมืองหลวงพระบาง ประเทศ สปป.ลาว ได้รับการ
ยกย่องจากองค์การยูเนสโก ให้เป็นเมืองมรดกโลก ในกิจกรรม 4 ด้านคือ ได้แก่ ด้านโบราณสถาน ด้านประชาชน
ด้านธรรมชาติ คือ ป่าไม้ และด้านเอกสาร ที่เกี่ยวกับคตินิยมเชื่อ สรรพวิทยาในศาสนาหลาย ๆ ด้านที่ยังคงเป็น
ศาสตร์ที่จารึกด้วยอักษรภาษาลาวเป็นจำนวนมาก

คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากรคณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ
โรงเรียนวิจิตรถ้ำแห่งชาติ เมืองหลวงพระบาง ประเทศ สปป.ลาว ได้ดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนทางด้านวิชาการมา
ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2537-2540 โดยให้การช่วยเหลือแก่เมืองหลวงพระบางในด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนวิชาการการ
อนุรักษ์ ปกปักรักษา มรดกทางด้าน วัฒนธรรมและประเพณีอันดีงาม ด้านการอนุรักษ์แก่นักวิชาการลาวมาโดย
สม่ำเสมอ และเพื่อให้การดำเนินโครงการช่วยเหลือเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึงเสนอให้มีโครงการเขียนภาพ เมือง
หลวงพระบาง ประเทศ สปป.ลาว เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์และนักศึกษาทั้ง 3 สถาบัน ได้ร่วมกันทำกิจกรรมที่เป็น
ประโยชน์และหารายได้เพื่อช่วยเหลือ สถาบันศิลปะ ของทั้ง 2 ประเทศ

5. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อใช้ศิลปะเป็นสื่อในการสร้างสรรค์และการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ของเมืองหลวงพระบาง ประเทศ
สปป.ลาว
2. เพื่อจัดหาทุนจากการจำหน่ายผลงานทางด้านศิลปกรรมในการดำเนินงานด้านการจัดการศึกษาและแลก
เปลี่ยนนักศึกษา ของสถาบันการศึกษาทั้ง 3 สถาบัน
3. เพื่อเป็นการกระชับ สร้างสัมพันธไมตรี อันดีงามให้เกิดขึ้นแก่นักวิชาการทั้ง 3 สถาบัน ได้มีความร่วมมือ
ทางด้านวิชาการ ช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านการศึกษาระดับที่สูงขึ้น
4. เพื่อสร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ นักศึกษาของ 3 สถาบัน ได้มีการทำงานทางด้านศิลปกรรมร่วมกันและ
ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

6. วิธีดำเนินงาน

ให้แต่ละสถาบันคัดเลือกนักศึกษา คณาจารย์ และศิลปิน เพื่อร่วมในการนี้ และทางคณะ จิตรกรรมประติมากรรม
และภาพพิมพ์ ได้คัดเลือกผู้ที่เข้าร่วมโครงการไว้รวมทั้งสิ้น 15 คน

7. งบประมาณในการดำเนินงาน

พิจารณาจัดสรรงบประมาณของทบวงมหาวิทยาลัยและบสนับสนุนจากเอกชน

8. ผู้รับผิดชอบ

1. คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ประเทศไทย
2. คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย
3. โรงเรียนวิจิตรถ้ำแห่งชาติ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 9.1 สามารถสร้างสรรค์ผลงานศิลปะภาพเขียน เพื่อนำมาจำหน่ายหารายได้สนับสนุนการดำเนินงานด้านวิชาการ
ของสถาบันทั้งสามได้ตามวัตถุประสงค์
- 9.2 นักศึกษา และคณาจารย์ จากสถาบันการศึกษา ทั้ง 3 สถาบัน จำนวน 17 คน ได้มีโอกาสทำงานทางด้าน
ศิลปกรรมร่วมกัน อันเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเป็นการสร้างสัมพันธไมตรีอันดีงามในฐานะ
เป็น ประเทศเพื่อนบ้าน
- 9.3 ใช้ศิลปะเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์ไมตรีอันดีระหว่างประเทศ

กำหนดการเดินทางไปเมืองหลวงพระบาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
โดย คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วันที่ 21 - 29 มีนาคม พ.ศ. 2541

วัน เดือน ปี	สถานที่จะไป
เสาร์ที่ 21 มีนาคม 2541	- เวลา 24.00 น. รถบัสเดินทางจากคณะจิตรศิลป์ อ.เชียงใหม่ จ.เชียงใหม่
เสาร์ที่ 21 มีนาคม 2541	คณะศิลปินเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยรถทัวร์ SIAM FIRST จะถึง อ.เชียงใหม่ ประมาณ 07.00 น. วันเสาร์ที่ 21 มีนาคม 2541
อาทิตย์ที่ 22 มีนาคม 2541	- เวลา 08.00 น. ลงเรือโดยสารที่แขวงบ่อแก้ว ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - เวลา 18.00 น. พักค้างคืนเมืองปากแบง แขวงอุดมชัย
จันทร์ที่ 23 มีนาคม 2541	- เวลา 07.00 น. ลงเรือเดินทางต่อ แขวงมณฑลคำดิง - เวลา 18.00 น. เข้าที่พักเมืองหลวงพระบาง
อังคารที่ 24 มีนาคม 2541	
พุธที่ 25 มีนาคม 2541	
พฤหัสบดีที่ 26 มีนาคม 2541	ตามอัยยาศัยสถานที่แนะนำ พิพิธภัณฑ์เมืองหลวงพระบาง (เปิด 08.30 - 11.30 น.) ดอยภูศรี, วัดใหม่ - เวลา 08.30 น. พบกันที่หน้าวัดเชียงทอง ลงเรือไปวัดล่องคูน - เวลา 08.30 น. พบกันที่หน้าโรงแรม เดินทางไปชมงานหัตถกรรมบ้าน ผานม - เวลา 12.00 น. เดินทางไปน้ำตกกวางสี
ศุกร์ที่ 27 มีนาคม 2541	
เสาร์ที่ 28 มีนาคม 2541	- เวลา 08.00 น. ลงเรือโดยสาร - เวลา 18.00 น. พักค้างคืนเมืองปากแบง แขวงอุดมชัย - เวลา 07.00 น. ลงเรือเดินทางต่อ - เวลา 18.00 น. ถึงอำเภอเชียงของ จ.เชียงราย - เวลา 18.30 น. เดินทางกลับจังหวัดเชียงใหม่

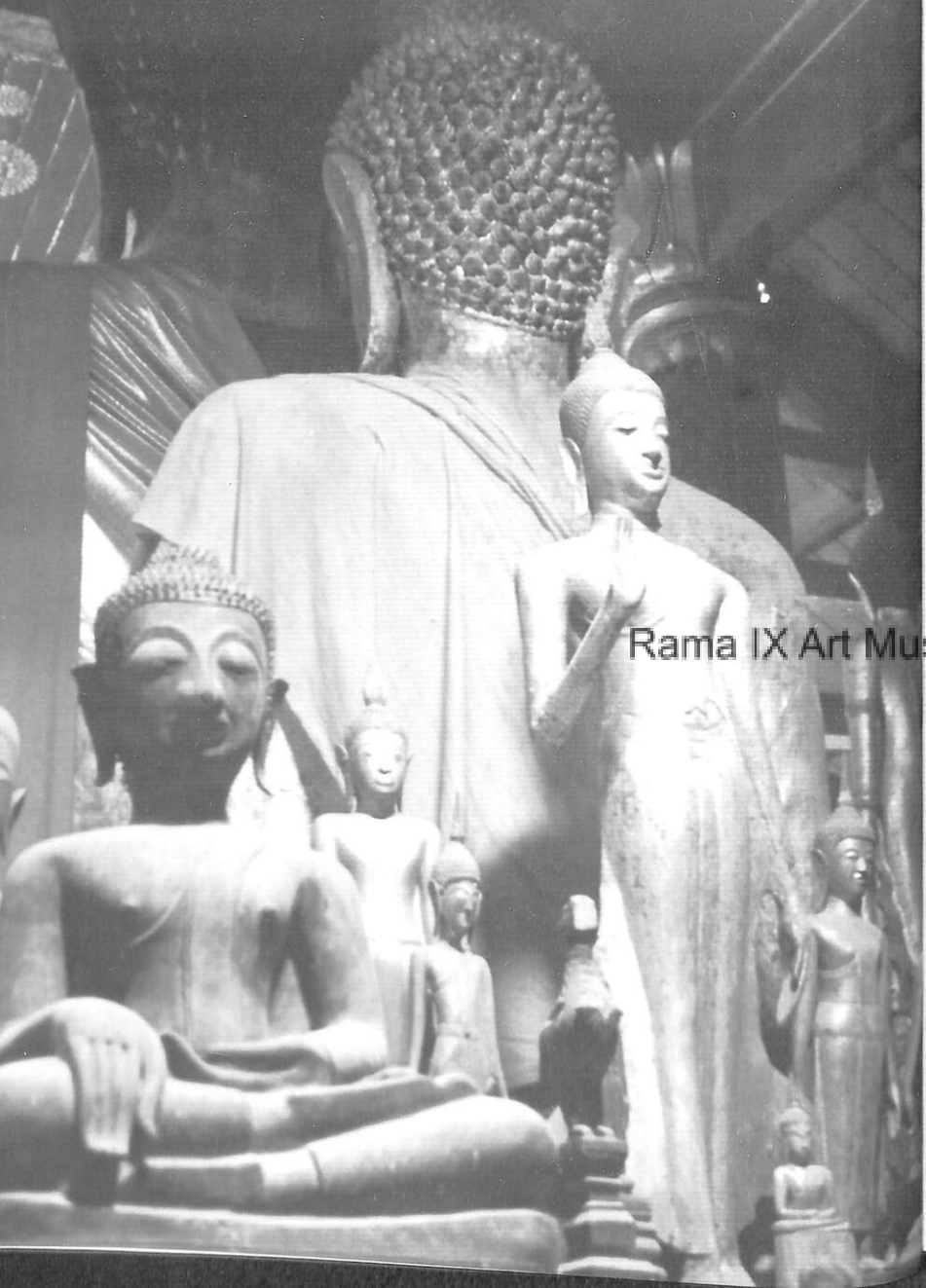
รายนามศิลปินร่วมสร้างสรรค์จิตรกรรมที่เมืองหลวงพระบาง

1. ปรีชา อรชุนกะ	MR. PRICHA ARJUNKA
2. สุจินต์ ตรีนรงค์	MR. SUJIN TREENARONG
3. วัฒนนะ วัฒนาพันธ์	MR. WATTANA WATTANAPUN
4. พีระพงษ์ ดวงแก้ว	MR. PEERAPONG DUANGKEAW
5. วิโชค มุกดามณี	MR. VICHOK MUKDAMANE
6. สมวงศ์ ทัพพรณี	MR. SOMWONG TAPPARAT
7. ปัญญา วิจินธนสาร	MR. PANYA VIJINTHANASARN
8. พิชิต ตั้งเจริญ	MR. PICHIT TANGCHAROEN
9. สุรพล แสนคำ	MR. SURAPON SAENKUM
10. ไพโรจน์ วังบอน	MR. PAIROJ WUNGBON
11. นาวิน เบียดกลาง	MR. NAWIN BIADKLANG
12. ศักชัย อุทธิโท	MR. SAKCHAI UTTITHO
13. สุวรรณี สารคณา	MR. SUWANNEE SARAKANA
14. อนุสรณ์ ศิริปิน	MR. ANUSORN SIRIPIN
15. นัฐชลียา สุทธิประสิทธิ์	MISS NUTCHALEEYA SUTTHIPRASITE

Rama IX Art Museum Foundation

16. ลีกรัตน์ สิงคำตัน	ผู้อำนวยการโรงเรียนวิจิตรศิลป์ สปป.ลาว
17. สมศักดิ์ รักสุขวรรณ	บริษัท โตชิบาประเทศไทย จำกัด (เดินทางไปลาวเส้นทางเวียงจันทน์)

ทลวงพระบาท...รำลึก

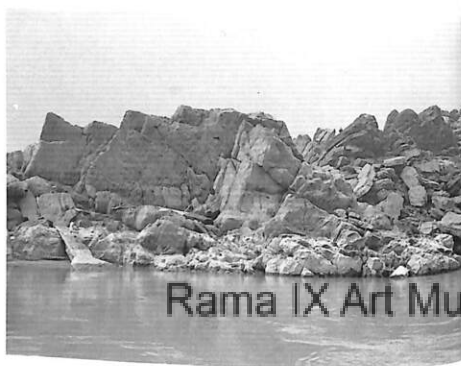
เรื่องโดย สไบ

31 มีนาคม 2541 เรากลับมาจากหลวงพระบางแล้ว ทุกคนถึงบ้านอย่างปลอดภัย การไปทัศนศึกษาครั้งนี้สนุกตั้งแต่เริ่มเดินทางเลยทีเดียว ในวันออกเดินทางอาจารย์โชค โทไปเตือนทุกคนให้เตรียมสิ่งของให้พร้อม และตอนสี่โมงเย็นของวันที่ 21 มีนาคม 2541 เราที่มาเจอกันที่หน้าคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อที่จะเดินทางไปสถานีรถสยามเฟิสต์ทัวร์และนั่งรถไฟลงเรือที่อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย อาจารย์หลายท่านมารออยู่ที่สถานีก่อนแล้วระหว่างรอรถออกเราแวะทานอาหารที่สวนอาหารใกล้ ๆ สถานี ทุกคนดื่มและคุยกันอย่างสนุกสนานใกล้จะมืดแล้ว อาจารย์พิชิตเดินจับ ๆ มือสะบัดผมมาแต่ไกล ด้วยความรีบร้อนตามแบบที่เคยเป็น อาจารย์โชคแนะนำตัวผู้ร่วมเดินทางให้รู้จักกัน ซึ่งมี อาจารย์โชค อาจารย์วิชา อาจารย์ปัญญา อาจารย์สุรพล อาจารย์สมวงศ์ อาจารย์พิชิต คุณจิรัฐ อาจารย์ยานิน พี่เนน พี่โบ สไบ และโยโมส ส่วนโอฬ่าและท่านอื่น ๆ จะรอเราอยู่ที่เชียงของ หลังจากทุกคนโทรศัพท์รำลาคทางบ้านอีกครั้ง ก็ขึ้นรถหนานั่งตามหมายเลข พวกเราได้นั่งทางตอนหน้า ประมาณสองทุ่มครึ่งรถก็ออกจากสถานี ไม่นานนักพนักงานก็ปิดไฟ เสียงเรือด่วนจากโครินโดคนหนึ่งในพวกเรา ก็ดังขึ้น และเรือด่วนคันอื่น ๆ ก็ตามกันมา ดังระฆังช่วงตอนหนานวด พอถึงที่พักกลางทางตอนหนาน้ำดื่มก็มีการติดชิงหยอกล้อกันเล็กน้อย พอช่วงหลังเสียงจึงค่อยมีเดี๋ยวหายไปบ้าง ตลอดทางพวกเราคุยกันอย่างสนุกสนาน ยิ่งหนาวเย็นขึ้นเรื่อย ๆ เพราะอากาศข้างนอกเข้ามาหมุนทำให้เรามีเสียงหัวเราะอยู่ไม่ขาดอาจารย์อรุณก็มักจะพูดสับตีสักคนคนรักภรรยามาก คุณป้าอุดมก็ปลื้มตลอดทาง พอเสียงขัดเตอร์เริ่มซาลง มือกล้องของเราหันมาชี้ ๆ เขียน ๆ แทนอาจารย์โชนสีโวโธลินสร้างบรรยากาศให้ขึ้นมึน เจ้าหญิงนิทราอย่างโยโมสยิ่งหลับเพลินไปเลยพวกเราชอบก่อนขึ้นที่อยู่ที่สองฝั่ง หินจะมีรอยแตกเป็นชิ้น ๆ เป็นริ้ว ๆ เหมือนสายน้ำไหล ยิ่งเข้าเขตลาวจำนวนหินใหญ่ ๆ สวย ๆ ยิ่งมากขึ้นมากขึ้น และมีรูปร่างแปลกตา จากเนินทรายขึ้นไปถึงจะเป็นภูเขาสูงแล้วลูกแล้วลูกซ้อนกันหายไปกับหมอกที่ไม่จากสักทีแม้จะเที่ยงวันอยู่แล้ว ที่ประเทศลาวพอถึงฤดูแล้งก็จะเผาป่าเพื่อทำไร่โดยไม่ผิดกฎหมาย นั่นก็คือ ช่วงนี้แหละ ดังนั้นทั้งหมอกทั้งควันบอวลไปหมด น้ำโขงไหลแปลกมาก นอกจากจะไหลวนแล้วยังดูแทบไม่ออกว่าไหลไปทางไหน เพราะลมจะพัดทวนกระแส ทำให้คลื่นเป็นยอดแหลมเล็ก ๆ ระหว่างทางเราเจอเรือพายลัม เห็นเพียงชายคนหนึ่งลอยคอเกาะท้องเรืออยู่ ลูกชายของเขาสองคนหายไปกับกระแสน้ำคนเรือเล่าว่ากระแสน้ำด้านล่างไหลเชี่ยวมากและหมุนลงเบื้องล่าง เราลบบเรือเพื่อไปช่วยเขา แต่มีเรือพายอีกลำมาช่วยเขาก่อน พวกเราจึงได้แต่ให้กำลังใจ ตอนกลางวันเราทานข้าวกล้องบนเรือ ไม่ได้จอดแวะหาร้านอาหารที่ไหน เพราะทั้งสองฝั่งมีแต่หินและภูเขาขนาด ๆ จะเจอหมู่บ้านเล็ก ๆ ปลูกบ้านเป็นกลุ่มกระจุยอยู่บนเนินสูง ๆ ผู้คนจะมีประปรายตามริมฝั่ง พวกเขาจะใช้เรือพายในการสัญจรไปมาใกล้ ๆ และใช้เรือเร่สำหรับเดินทางไกล บริเวณโขดหินจะมีเบ็ดตกปลาเสียบอยู่เสมอผู้ชายจะคอยพายเรือตรวจดู ส่วนผู้หญิงก็จะทำสวนผักใกล้ๆ

Rama IX Art Museum Foundation

บรรยากาศทิวทัศน์ระหว่าง
ล่องเรือจากเชียงของไปถึง
ปากแบ่ง

ทางด้านหลังบ้านจึงเป็นเพิงห้องน้ำและเครื่องปั่นไฟ เจ้าชายน่านสามัคคีรยามีลูกสิบสองคน และคนที่สิบสามเพิ่งได้เกิดเดือนอยู่ในครรภ์ ลูกสาวสองคนคือ แสงจันทร์กับปราณี พวกเขาเป็นเด็กน่ารักและขี้อ้อน อยู่ปอกประมาณร้อยเมตร เป็นบ้านสองชั้นมีห้องเรียงกัน เป็นแถวทึบกัน ชั้นล่างอาบปูนชั้นบนเป็นไม้กระดาน มีพรมเต็มไปหมด หากโยละเล่นคลั่งไปทั่วห้อง เขาจะเอาเบี่ยงโยด้ามเหล็กที่นอนทุกห้อง อาจารย์ชายส่วนหนึ่งพักอยู่ที่นั่น ส่วนผู้หญิงจะไปอยู่หลังแท่นหินนวด หลังจากอาบน้ำอาบเท้าก็เข้านอนทุกคนออกมานั่งเล่นที่หน้าบ้าน ตอนนั้นอากาศหนาววาวเงิยรายรอบอยู่แล้วสามเือนใหญ่ ที่นั่นทำอาหารอย่างนิ่มนวล เพราะค่อนข้างขาดแคลนผักปลา ตงมูไม้ไผ่ ๆ กันก็จะมิได้ละเลืกที่ยกขบวนมาจากเรือขึ้นมานับแต่เมื่อคืนที่นี้ คนเล่นสีหน้าจึงจึงประมาณว่าข้าวปลาจะไม่ทาน ที่เลี้ยงอย่างอาจารย์ชิตก็ประกอบติดมีห่าน อาจารย์ยังกินเครื่องดื่มได้มุกคุดดีแท้ สาวแสงจันทร์และสาวปราณี ขวนเราไปเที่ยวงานวัด คืนนี้เป็นคืนสุดท้ายของงานบุญมหาชาติ ทางไปวัดค่อนข้างมืด แต่เราเตรียมไฟฉายกันไว้แล้วเกือบทุกคนที่นั่นใช้ไฟฟ้าด้วยเครื่องปั่นไฟ ใช้กันอย่างประหยัดและมิได้อยู่ในที่หลังพอเข้าไปในกองไฟห้จะเป็ดแสงสว่างจ้า คนयेยบางคน เห็นหญิงสาวได้เข้าขึ้นตัวเข็มขัดเงิน วันนั้นหญิงสาวแต่งตัวสวยและคล้อย ๆ กันหมด เพราะจะต้องให้หนุ่มเจองานนี้แล้ว สาวแสงจันทร์กับสาวปราณีพาต่ำจกอย่งไม่ได้หยุดพัก ทำเอาหนุ่มน้อยหนุ่มใหญ่โยหน้าแดง และก็ชอบกอดชอบใจ อยากร่วงจริง ๆ โสมกู่ก็พูดอยู่นั้นไม่ยอมเปิดเพลงสักที อาจารย์สุรพลกับอาจารย์ปัญญา จองสาวปราณีและสาวแสงจันทร์ขึ้นาร่วง คิดว่าจะคันอย่างสุดใจ ที่ไหนได้ร่วงลวามัวจะไม่เป็นเพลงข้าเพลงเร็ว จึงหะง่วง ดิสโก้ สามซ้ำ พวกเขาก็ก้ามัดเดินเหยาะ ๆ ข้า ๆ อยู่จังหวะเดียว แต่ที่ทำให้อาจารย์หน้าแดงลงมาจากเวทีก็เพราะว่าไปจ๊ะเอ๋กับอาจารย์ที่นั่งเรือบ

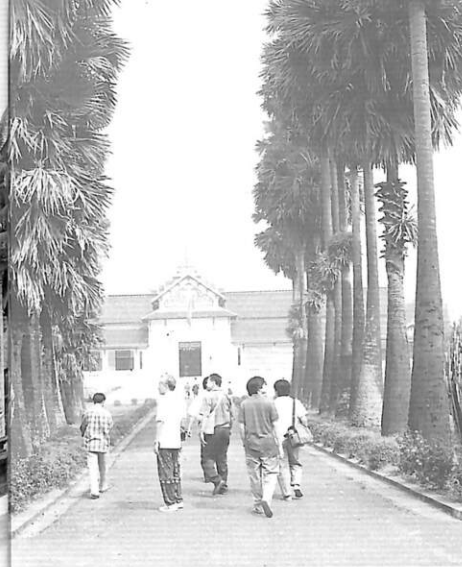
กลุ่มศิลปินขณะสร้างสรรค์
งานและบรรยายภาคในประเทศลาว

รึมน้ำ เราเจอควายหลายกลุ่มเหมือนกัน แต่ควายลวาลสลับจะรู้ความไม่ต้องอาศัยให้คนเลี้ยง เขาปล่อยให้มันอยู่เป็นกลุ่มหาหญ้ากินเอง นาสลายตื่นตัวไม่กลัวโน้นนี่เขี้ยวพัดไป

กว่าจะถึงปากแบง พระอาทิตย์ก็เป็นที่แดงเข้มกลมเกลี้ยงเขียว เราชนล้มภาระที่จำเป็น ทำมันขึ้นฝั่งเพราะที่ปักไกลและอยู่บนเนินเขาสูงมาก หมู่บ้านปากแบงเป็นที่ปักที่สำคัญของนักท่องเที่ยว ที่จะเดินทางจากเชียงของไปหลวงพระบาง ที่นั่นมีมรุภิกเกี่ยวกับบ้านพักและรับจ้างเดินเรือ ชาวบ้านจะปลูกบ้านอย่างง่าย ฝาบ้านทำด้วยไม้ไผ่สาน หลังคามุงจากหรือสังกะสี มีบ้านไม้ที่หลังที่ใช้ปูนและใช้ไม้เนื้อดี ถ้าทำเป็นกระท่อมสวยหรูก็เป็นที่พักให้นักท่องเที่ยว ตลอดทางที่ขึ้นไป ชาวบ้านก็จะอุ้มลูกสูงหลานออกมาเฝ้าดูพวกเราหน้าบ้าน เด็ก ๆ ก็จะวิ่งหอยล้อกันล้อมหน้าล้อมหลัง เหมือนกับว่าพวกเราเป็นคนจะวิ่งอะไรทำนองนั้น ไม่ว่าจะอยู่บนเนินสูง อยู่ในบ้าน หรือทำอะไรอยู่ พวกเขาจะไล่ตลอดออกมาเฝ้าดูพวกเราอย่างสังเกตุทุกท่าเดิน พวกเราก็เดินดูโน่นดูนี่เพลิน จนหลงทางไม่รู้ว่บ้านพักเป็นหลังไหน หัวหน้าทีมก็อยู่ร้งท้ายโน้น มีชายวัยกลางคนที่เราที่หน้าบ้านของเขา เราได้แต่มีให้พระพ่บ่งไม้ขัดว่าเขาพูดอะไร ที่ไหนได้แน่แหละที่ที่เราจะพักคืนนี้ บ้านพักหลังนี้มีสองชั้น หน้าบ้านโล่งสำหรับนั่งชมดาว ด้านในเป็นห้องรับแขกและห้องครัว ด้านหลังครัวมีบันไดขึ้นขึ้นสอง หลังบันไดออกไปเป็นห้องหลายห้องตามบุ

ในเมืองหลวงพระบางได้ไปชมสถาปัตยกรรมและวัดหลายแห่ง รวมทั้งวัดเชียงทอง ซึ่งเป็นวัดที่มีชื่อเสียงในเมืองนี้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติหลวงพระบาง เดิมเป็นวังเก่าเจ้ามหาชีวิต

รายชื่ออยู่ด้านตรงข้ามกับเวที ก็เป็นอาจารย์มาจาก มข. ทั้งนั้น ที่นี้หนุ่มใหญ่ของเราลงเล่นหัวร้างเสียแล้ว นับจากเขยลาไปก็เรียนกันขึ้นร้างคนละเทอมสองเทอมจนเด็กจบแล้วได้มาพักแกล่งจะได้เล็ก ๆ หนึ่งบ้านไม่มีใครมีท่าทีที่จะลู่เลย

รุ่งเช้าของวันที่ 23 มีนาคม 2541 อาจารย์หลายท่านนั่งเต็มฮูปอยู่ที่หน้าบ้านก่อนแล้ว ที่ตึกดาพาเราใส่บาตรด้วยข้าวของที่เตรียมมา ชาวบ้านที่อยู่ระแวกนั้นก็รอใส่บาตรเช่นกัน หลังใส่บาตรเราก็ไปเต็มฮูปที่ท่าเรือ พระอาทิตย์กำลังขึ้นเป็นครั้งแรกเพราะภูเขาบังไว้ ชาวเรือหลายกลุ่มที่หนึ่ง ๆ ยืน ๆ คุยกันอยู่ สนใจที่พวกเรามาเต็มฮูปกันที่นี่ ต่างวนเวียนไปมาดูอยู่หลายครั้ง และพูดคุ้ยลึนระที่อยู่นั้นว่ารูปจะออกมาเป็นยังไร คนที่นี่พูดจาดี ไม่น่ากลัวเหมือนรูปร่างหน้าตาของเขา ถ้าไม่มองเข้าแล้วทุกคนลงเรือนี้ประจำที่ให้เจ้าหน้าที่ลาวเข้ามานับจำนวนคน ใช้เวลาหกใหญ่นับแล้วนับอีกอยู่นั้น สีน่านแสดงถึงความกังวลกลัวว่าเราซ่อนอาวุธแล้วจับไว้ละสิ พอทุกอย่างเรียบร้อย เรือก็ออกจากท่าเดินทางต่อไป การเดินทางวันนี้ไม่ต่างจากเมื่อวานนัก เพียงแต่จำนวนคนนอนหลับมากขึ้นกว่าเดิม หลายคนที่ไม่มองถึงงานอยู่กับห้องด้านหลังคอยช่วยจดเต็มฮูปประมาณหนึ่งชั่วโมงถึงหลวงพระบาง เราก็แวะชมถ้ำใต้ เป็นถ้ำศักดิ์สิทธิ์ ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปอันเก่าแก่หลายพันชิ้นทั้งใหญ่และน้อย ทำด้วยไม้และโลหะ พระพุทธรูปเหล่านี้เป็นพระแก้วกัน ชาวบ้านทำเองจึงดูเป็นพื้นบ้านมาก ผ่านถ้ำตั้งขึ้นไปจะเป็นบันไดสูงมากเดินกันจนหอบ ข้างบนเป็นถ้ำอีกแห่งหนึ่งค่อนข้างมืดและเย็น ประตูถ้ำแกะสลักลวดลายงดงาม เมื่อชมถ้ำกันเรียบร้อยแล้วเราจึงเดินทางต่อ กว่าจะถึงหลวงพระบางก็ห้าโมงเย็น มีรถมารับเราไปส่งโรงแรม หลังจากอาบน้ำอาบท่ากันเรียบร้อยแล้วก็ไปรวมกันที่ร้านอาหารแค้นของ อาหารจานเด็ดของที่นี่ก็คือไข่ทอดกับปลาทอด ส้มตำที่นี้ก็อร่อย ที่สำคัญสาวเสิร์ฟสวยมาก ผู้อำนวยความสะดวก

Rama IX Art Museum Foundation

เรียนวิจิตรตะกั่วหลวงพระบางคือ ผอ.เล็ก ก็เข้ามาทักทายพวกเรา พร้อมกับร่วมรับประทานอาหารที่ร้านอาหารทั่วไปเราสามารถแลกเปลี่ยนเงินได้ บาทละห้าสิบเจ็ดเป็นป็นอย่างน้อย ในแต่ละวันมีนักท่องเที่ยวมาชมงานศิลปะกันมากจนเงินกับของแลกเงินก็ต้องคอยติดตามชาวต่างชาติจะได้ไม่ขาดทุน สามทุ่มแล้วหนุ่ม ๆ ก็ยกไปร้าง อีกส่วนหนึ่งก็ยกปากหมอน จึงแยกกันไป ป่วยให้ผู้ใหญ่จากไปเรื่อย ๆ

วันที่ 24 มีนาคม 2541 ใกล้ ๆ โรงแรมมีตลาดใหญ่ เรารีบไปสำรวจราคาแต่เช้า ก่อนที่จะกลับมาเตรียมอุปกรณ์ไปเต็มฮูป วันนี้เต็มฮูปที่วัดเชียงทอง ก่อนถึงวัดเชียงทองอาจารย์หลายท่านก็ขอลงชมพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ เป็นพระราชวังเก่าได้สร้างขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1904-1909 ในรัชกาลเจ้าชีวิตศรีสว่างวงศ์ ภายในมีทั้ง สิ่งของเครื่องใช้ของเจ้าชีวิต รูปภาพและของขวิญต่างๆ ที่ได้รับจากต่างประเทศ ตรงข้ามของพิพิธภัณฑ์คือตอมุส สูง 60 เมตร บันได 329 ขั้น ทั้งสองฝั่งของบันไดปลูกต้นลำต้นเป็นแถวยาวขึ้นไปจนถึงยอดคอย เจดีย์ตอมุสสูงโดดเด่นที่สุด เมื่อเรามองจากที่ไกล ๆ มหาหลวงพระบาง ลักษณะเดียวกันกับวัดภูเขาทองของกรุงเทพฯ ตอนนีเราถึงวัดเชียงทองแล้ว อาจารย์พิชิตกับอาจารย์ปัญญาเพิ่งจะขึ้นได้ว่าอาชามพิพิธภัณฑ์จึงต้องเดินย้อนกลับไปอีก ก็ความรู้ลึกซึ้งนี้มาเลยเหนื่อยน้อย ส่วนที่เหลือหลังจากกดขัดเดมจันจนน้ำใจแล้วก็หาหม่อมมาหลบรังสี UV เต็มฮูปตามอัธยาศัย ใกล้จะเที่ยงวันเราก็ชวนกันไปทางข้าว อาจารย์พิชิตก็เดินกระโดดกระโดดบดบดมาแต่ไกล ตามแบบที่เคยเป็น บอกว่าจะเต็มฮูปจะเต็มฮูปอยู่ที่เดียว ตกลงกันแล้วจึงเห็นว่าเราเต็มฮูปต่อให้อาจารย์ปรีชากับอาจารย์วิโชคซื้อข้าวกล่องมาฝากดีกว่า เราเต็มกันอยู่จนบ่าย แดดวันนี้ค่อนข้างเปรี้ยง ระหว่างนั้นมันก็ศึกษาวิจิตรศิลป์ โรงเรียนวิจิตรตะกั่วและชาวบ้านแควเรียนมาดูเรา ต่างก็ถึงตกตะลึงไม่เชื่อว่าศิลปิน